

Dato: 29. juni 2020
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Anders Futtrup
Sagsnr.: 2019-490-0144
Dok.: 1054802

RESUMÉ

Udkast til kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om politiets virksomhed

Efter aftale med Grønlands Landsstyre har Justitsministeriet prioriteret at sætte lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed (politiloven) i kraft for Grønland.

Politiloven har til formål at etablere et tidssvarende lovgrundlag for politiets virksomhed og herunder fastlægge de grundlæggende principper for politiets magtanvendelse som led i den almindelige ordenshåndhævelse. Der skabes med politiloven klare lovregler på området, hvilket styrker borgernes retssikkerhed samtidig med, at politiet får et klart retligt grundlag at arbejde ud fra i de situationer, hvor politiets varetagelse af de pålagte opgaver gør det nødvendigt at foretage indgreb over for borgerne, eventuelt under anvendelse af magt.

Politiloven tilsigter i det væsentlige at videreføre og præcisere gældende ret på de områder, hvor retsplejelovens § 61 i dag danner grundlag for indgreb over for borgerne. Det er hverken hensigten at begrænse eller udvide de eksisterende indgrebsmuligheder.

Justitsministeriet har på den baggrund udarbejdet udkast til anordning om ikrafttræden for Grønland af politiloven.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Der lægges i anordningsudkastet op til, at loven med senere ændringer sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilliger. Dog medtages ændringen ved lov nr. 1543 af 18. december 2018 (Skærpet straf-zone m.v.) ikke.

Lov nr. 1543 medtages ikke, fordi forudsætningerne for ændringsloven ikke er til stede i Grønland, idet kriminalloven – modsat den danske straffelov – ikke indeholder strafferammer eller bestemmelser om skærpene omstændigheder.

Ved lov nr. 131 af 27. februar 2018 (Udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud) blev justitsministerens bemyndigelse i politilovens § 23, stk. 1 og 2, udvidet med en ny bemyndigelsesbestemmelse i politilovens § 23, stk. 2, 2. pkt., der giver mulighed for, at de bestemmelser, der er fastsat i medfør af stk. 1, kan indeholde regler om, at politidirektøren i visse nærmere angivne særlige situationer kan meddele et zoneforbud, der omfatter en kommune, med henblik på at forebygge fare for den offentlige orden eller enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. Justitsministeriet finder, at det er tvivlsomt, om regler om zoneforbud, der omfatter en kommune, vil kunne anvendes i praksis i Grønland. På den baggrund foreslås det i stedet at ændre zoneforbuddets rækkevidde til at omfatte en by eller et nærmere afgrænset geografisk område. Det bemærkes, at der i forbindelse med udnyttelsen af bemyndigelsen vil blive udstedt en vejledning med henblik på bl.a. at fastsætte forståelsen af ”et nærmere afgrænset geografisk område” og give retningslinjer for proportionalitetsvurderingen, der vil skulle tage højde for de særlige grønlandske forhold.

I § 3 i anordningsudkastet er henvisningen til ”Danmarks” internationale forpligtelser ændret til ”rigets” for at tydeliggøre, at bestemmelsen tillige omfatter internationale aftaler indgået af Grønlands Selvstyre.

§ 6 i politiloven indeholder en henvisning til den geografiske afgrænsning i knivlovens § 1. Da der ikke gælder tilsvarende regler for Grønland foreslås afgrænsningen i stedet fastsat direkte i anordningens § 6 og ikke gennem henvisning til anden lovgivning.

Idet Grønland udgør én politikreds, er bemyndigelsesbestemmelsen i § 24, stk. 1, hvorefter justitsministeren kan fastsætte en politivedtægt for hver politikreds, tilpasset, så justitsministeren i stedet kan fastsætte en politivedtægt for hver kommune og Nationalparken i Nord- og Østgrønland.

Desuden henvises der i § 24 b, stk. 2, ikke til retsplejelovens regler om indgreb over for personer under 15 år, idet der ikke findes regler svarende til retsplejelovens kapitel 75 b i retsplejelov for Grønland.

I § 24 a er der indsat et stk. 3, hvorefter forsvarspersonale, som er tillagt politimyndighed efter retsplejelovens § 62, stk. 3, ikke er omfattet af politilovens kapitel 6 a om forsvarets bistand til politiet. Bestemmelsen er nødvendig, idet forsvarspersonale, der er bemyndiget til at udøve politimæssige beføjelser efter politilovens kapitel 6 a, skal være direkte tilknyttet politipersonale under den konkrete opgaveløsning, mens det ikke er tilfældet for forsvarspersonale, der er tillagt politimyndighed efter § 62, stk. 3, i retsplejeloven. Det gør sig bl.a. gældende for slædepatruljen Sirius, der udøver politimyndighed i Nationalparken i Nord- og Østgrønland.

På grund af de store geografiske afstande i Grønland, og at der ikke er en læge til stede i alle beboede områder i Grønland, er de bestemmelser i den danske politilov, hvoraf det fremgår, at en person straks skal undersøges af en læge, ændret til, at undersøgelsen skal ske hurtigst muligt. Endvidere er det præciseret, at sundhedsvæsenet kan beslutte, at undersøgelsen foretages af andet sundhedspersonale, hvis der ikke er en læge det pågældende sted. Der er herved tale om en kodificering af gældende praksis. Ved vurderingen af, om undersøgelsen kan foretages af andet sundhedspersonale (end en læge), skal der som hidtil foretages en afvejning af på den ene side behovet for lægehjælp (den pågældende persons helbredsmæssige tilstand) og på den anden side den ulempe, det vil medføre, hvis den pågældende person skal tilses af en læge (f.eks. udgifter til transport som følge af de geografiske forhold).

Endelig er der i anordningsudkastet taget højde for, at der gælder en særskilt retsplejelov og kriminallov for Grønland, hvorfor henvisninger hertil er tilpasset de grønlandske regler og kriminalretlige begreber.

Justitsministeriet forudsætter i øvrigt, at politiloven fortolkes i overensstemmelse med selvstyreordningen, herunder at der alene udstedes administrative forskrifter om fællesanliggender i medfør af politilovens § 23, stk. 1.